

Септември 2009 г.
Macedonian

Пакети на проширена нега на постари лица во домот (Extended Aged Care at Home (EACH) Packages)

Што се пакети на проширена нега на постари лица во домот?

Пакетите на проширена нега на постари лица во домот (Extended Aged Care at Home (EACH) packages) се поединечно планирани и усогласени пакети на нега, специјално наменети да им помогнат на изнемоштените постари Австралијци да продолжат да живеат во нивните домови. Пакетите ги финансира австралиската влада за да се обезбедат средства за задоволување на сложените потреби од нега на постари лица.

Каква помош може да се добие?

EACH пакетите се многу флексибилни и наменети да помогнат околу поединечни потреби од нега. Обично лице на кое му е потребна нега од висок степен може да има право да користи услуги преку EACH пакет и во услугите кои може да се добиваат како дел од EACH пакет се вклучуваат:

- нега што ја нуди медицинска сестра (со диплома и државен испит);
- нега што ја нуди стручно лице од сродно здравство, на пример, физиотерапевт, специјалист за стапала или друг вид на нега од сродното здравство;
- лична нега;
- превоз при закажани прегледи;
- друштвена поддршка;
- помош во домот; и
- помош при примање на кислород и/или интравенозно внесување на храна.

Кој ќе ја нуди негата?

На одобрените установи кои нудат EACH пакети на услуги, австралиската влада им нуди дневна дотација за секој пакет на услуги за да доставуваат и усогласуваат услуги на нега за изнемоштени постари лица. Поединечните услуги во рамките на EACH пакет може да ги доставуваат различни установи во вашата локална област, меѓутоа нив ќе ги планира и усогласува одобрената установа што им пружа нега на постари лица.

Како можам да добивам услуги од EACH пакет?

За да добивате услуги од EACH пакет, Тимот за оценување на потребите од нега за постари лица (Aged Care Assessment Team - ACAT) мора да оцени дека ви е потребна нега од висок степен. Информации за ACATs може да добиете кај доктори, во болници или центри во заедницата или ако телефонирате на Информативната линија за нега на постари лица (Aged Care Information Line) на **1800 500 853*** или во Сојузните центри за одмена од негата и Carelink (Commonwealth Respite and Carelink Centres) на **1800 052 222***. Оценувањата што ги прави ACAT се бесплатни.

Ако ACAT со оценувањето одобри дека имате право на нега од висок степен и вие сте изјавиле дека претпочитате да бидете негувани во вашиот дом, ACAT ќе ве упати во локална установа која пружа услуги која може да ви понуди EACH пакет на услуги ако го има.

Како се организира EACN пакет на услуги?

Кога установата која пружа услуги ќе ве прифати, таа ќе подготви пакет на услуги специјално наменети да ги задоволуваат вашите потреби кои ги утврдил АСАТ. Установата која пружа услуги ќе разговара со вас за достапните можности за добивање на услуги кои ќе ги задоволуваат вашите потреби од неа и ќе се состави Договор за примател на неа (Care Recipient Agreement).

Вие, вашето семејство или застапници, вклучувајќи го вашиот негувател, имате право да се договорите со установата за видовите и степенот на неа што ќе ја добивате. Откако ќе постигнете согласност во врска со вашата неа, установата која пружа услуги ќе ви даде копија од Договорот за примател на неа (Care Recipient Agreement) и План за негата (Care Plan) во кој ќе бидат наведени услугите што ќе ги добивате.

Колку ќе треба да платам?

Може да ви побараат да платите за EACN пакет на услуги на неа. Износот што ќе ви го наплатат е вклучен во Договорот за примател на неа што сте го склучите со установата што ви пружа неа.

За постари лица кои примаат пензија според максималната основна стапка за самци, наплатата не смее да биде повисока од 17.5% од таа пензија. Максималната стапка на наплата се менува секој март и септември, во согласност со измените на пензиите. Тековната максимална стапка на наплата можете да ја најдете на Интернет страниците на Одделот за здравство и постари лица (Department of Health and Ageing) на: www.health.gov.au или ако телефонираат на Информативната линија за неа на постари лица на **1800 500 853***.

Од лицата кои имаат повисоки приходи** може да се побара да плаќаат дополнителна наплата. Таа е ограничена до 50% од секој приход над максималната стапка на пензија. Установата што ви пружа услуги мора да ве информира за нивниот правилник на цени. Меѓутоа, на никој нема да му биде одбиена услугата што му е потребна заради тоа што не е во состојба да плаќа за неа.

** 'Приход' значи приход откако ќе се одбие данокот и придонесот за Medicare.

Каков квалитет на услуги може да очекувам?

Австралиската влада утврди стандарди за услугите на неа во склоп на EACN пакетите, кои одобрените установи се законски обврзани да ги задоволуваат, со цел да се осигура примателите да добиваат неа од највисок квалитет. Примателите на услуги на неа во склоп на EACN пакет (или нивниот застапник) имаат право на следните работи:

- да примаат квалитетни услуги кои ги задоволуваат нивните проценети потреби;
- да одредат до кој степен претпочитаат да бидат друштвено независни, ако тоа е можно;
- да имаат пристап до информации за можностите на неа што може да се добива и до потребните факти за да донесуваат информирани одлуки во врска со изборот;
- да имаат пристап до поединости за негата што ја добиваат; и
- да учествуваат во подготвувањето на пакет на услуги на неа кои најдобро ќе ги задоволуваат нивните потреби.

Кои се моите права и одговорности?

На 1ви октомври 2009 г., австралиската влада вовеле Правилник за правата и обврските за неа во заедницата (the Charter).

Правилникот е законски документ во кој се објаснети правата на лицата кои примаат услуги на неа за постари лица во заедницата, како и нивните обврски, вклучувајќи ги обврските кон лицата кои им пружаат неа.

Примероци од Правилникот може да се добијат во електронски формат на Интернет страниците на Одделот за здравство и постари лица (Department of Health and Ageing).

Што да правам ако имам жалба?

Ако вие, вашето семејство или вашите застапници не сте задоволни со услугата што ја добивате како дел од вашиот EACN пакет, тогаш имате право да се жалите. Австралиската влада вовеле постапки според кои лицата можат да го прават тоа. Ако проблемот не се реши откако ќе зборувате со установата што ви пружа услуги,

можете да ја користите Шемата за испитување на жалби во врска со неџа на постари лица (Aged Care Complaints Investigation Scheme).

Вработените на Шемата за испитување на жалби во врска со неџа на постари лица можете да ги контактирате на **1800 550 552***.

Примателите на услуги од EACH пакет, нивните семејства и нивните застапници исто така може да користат служби за застапување (advocacy). Службите за застапување им помагаат на луѓето да дознаат кои се нивните права. За информации во врска со службите за застапување, ве молиме телефонирајте на Информативната линија за неџа на постари лица на **1800 500 853***.

Колку изнесува бенефицираната стапка на наплата за EACH пакетите?

Бенефицираната стапка на наплата се менува на 1 ви јули секоја година. Тековната стапка можете да ја најдете на Интернет станиците на Одделот за здравство и постари лица (Department of Health and Ageing) на: **www.health.gov.au** или ако телефонирате на Информативната линија за неџа на постари лица на **1800 500 853***.

Во некои случаи исто така може да се исплаќаат додатоци за примање на кислород и интравенозно внесување на храна.

Главни документи

Следните главни документи со кои е одредено доставувањето на EACH услугите може да се преземат во PDF формат од Интернет страниците на Одделот за здравство и постари лица (Department of Health and Ageing) на **www.health.gov.au**

Payment Agreement (Договор за плаќање)

Подробно го објаснува тековниот Договор за плаќање кој треба да го потпишат установите кои пружаат услуги преку EACH пакетите и австралиската влада.

Standards (Стандарди)

Подробно ги објаснува тековните стандарди кои установата што пружа услуги мора да ги задоволува. Овој документ е анекс бр.1 во Договорот за плаќање.

Specified Care and Services (Назначена неџа и услуги)

Овој документ е анекс бр.2 во Договорот за плаќање и во него се наведени одредената неџа и услуги кои примателот на неџа може да ги добива.

Annual Financial Reporting Statement (Годишна изјава за финансиско работење)

Овој документ е анекс бр.3 во Договорот за плаќање и изјавата мора да ја поднесуваат сите установи што пружаат EACH услуги како барање од австралиската влада.

Ако имате проблеми да ги преземете овие PDF документи, ве молиме испратете порака преку електронска пошта до: **acc@health.gov.au** за да ви испратат примерок.

* цена на телефонски повици

Повиците на броевите кои започнуваат со '1800' обично се бесплатни за повикувачот кога тој телефонира од фиксен телефон.

Повиците на броевите кои започнуваат со '13' или '1300' се наплаќаат според ниска фиксна цена за повикувачот кога тој телефонира од фиксен телефон.

Сите повици од мобилни телефони се наплаќаат според стапките кои важат за секој доставувач на телефонски услуги.

Сите повици од јавни телефони се наплаќаат според стапките кои важат за секој доставувач на телефонски услуги.